

Projekt osnutka

**EUROPSKE MREŽE TERITORIJA
PROIZVOĐAČA VINA ZELENE
NIJANSE**

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE

ZAŠTO VERDICCHIO

Projekt osnutka **Europske Mreže teritorija proizvođača vina zelene nijanse** rezultat je spoznaje da vino Verdicchio dei Castelli di Jesi predstavlja važnu posjetnicu i ključni element teritorija i činjenice da bi isti mogao postati pokretač razvoja svih turističkih i enogastronomskih kao i pejzažno-okolišnih resursa pokrajine Ankone.

Verdicchio dei Castelli di Jesi zasigurno je najpoznatije vino naše regije i najvažnije vino s oznakom kontroliranog podrijetla (1 200 poduzeća na području pokrajine Ankona) a očekuje se da će mu biti dodijeljena prestižna oznake kontroliranog i zajamčenog podrijetla.

Krenuvši od ovih pretpostavki odlučeno je da se razradi marketinška strategija širokog spektra djelovanja koja će se zasnivati na suradnji s ostalim europskim teritorijima na kojima vinogradarstvo i vinarstvo imaju važan značaj.

U južnom dijelu Europe, počevši od ekstremnog zapada kontinenta pa sve do srca Mitteleurope, postoji jedno široko područje na kojem su zastupljena vina koja, unatoč njihovim različitim svojstvima imaju jedno zajedničko obilježje a to je njihova specifična zelena boja.

Na ovom širokom području nailazi se na različita "vina zelene nijanse"; portugalski Vinho verde, španjolski Verdejo, slovenski Zelen i vino regije Marche Verdicchio, proizvod koji predstavlja jednog od najvažnijih predstavnika naše regije.

Ako je istina da različite mikro klime utječu na postizanje različitih rezultata od podjednake vrste loze, činjenica da je Verdicchio dei Castelli di Jesi najbolji među vinima zelene nijanse implicitno je priznanje i vrijednosti teritorija koji, putem predloženih složenih

promotivnih akcija, zasigurno može biti valoriziran i sa stajališta turizma.

Bez opovrgavanja, Verdicchio dei Castelli di Jesi sve je zapaženiji i priznatiji među stručnjacima i među zaljubljenicima kao neosporivi "kralj" među mnoštvom "vina zelene nijanse"! I to iz više razloga: njegove izvrsne strukturalne osobine, neosporivog prestiža koji uživa među stručnjacima, imidža koji je zadobio na međunarodnoj razini zahvaljujući i brojnim priznanjima koja su mu dodijeljena posljednjih godina na priznatom londonskom *International Wine Challenge*-u koji za svijet vina predstavlja pravo "svjetsko prvenstvo".

Sa svoje privilegirane pozicije među velikim vinima "starog kontinenta", Verdicchio dei Castelli di Jesi zauzima ulogu promotora i predstavnika svih ostalih resursa teritorija.

CILJEVI

Osnovni cilj projekta je promocija Verdicchia dei Castelli di Jesi kao pokretača ukupne turističke promocije teritorija u suradnji s drugim europskim područjima na kojima vinogradarstvo i vinarstvo imaju važan značaj.

Iz ovog osnovnog cilja proizlazi čitav niz specifičnih ciljeva:

- stvaranje sinergije s ruralnim i vinogradarskim i vinarskim područjima Europe kako bi se razvile zajedničke inicijative vezano za vinogradarstvo, vinarstvo, enogastronomiju, turizam i kulturu;
- poticanje ciljanih akcija u svrhu valorizacije teritorija i razvoja turizma koji se nadovezuje na lokalnu proizvodnju;
- valorizacija "vina zelene nijanse" kao karakterističnog elementa teritorija koji su dio mreže;
- poticanje razmjene iskustava vezano za proizvodnju i promociju vina;
- suradnja u svrhu širenja kulture vina;
- organizacija promotivnih događanja uz sudjelovanje vinogradara i vinara;
- podrška u realizaciji zajedničkih projekata u cilju razvoja i valorizacije teritorija u skladu s naputcima Europske Unije;
- izrada projekata koji bi se financirali iz sredstava predviđenih za aktivnosti međunarodne suradnje na području Europe;

- zajedničko sudjelovanje na sajmovima posvećenima vinu i enogastronomskom turizmu.

NASTANAK PROJEKTA

Prva faza projekta ostvarena je osnutkom *Europske Mreže teritorija proizvođača vina zelene nijanse* što je ostvareno 13. travnja 2007.g., u Ankoni, u Zgradi Vlade.

Kako bi se u potpunosti shvatila vrijednost ovog rezultata, potrebno je osvrnuti se na aktivnosti koje su omogućile postizanje ovog važnog cilja.

2004.g. u Fermu, u okviru programa manifestacije *TIPICITA'*: Festival tipičnih proizvoda regije Marche, pokrenuta je inicijativa pod nazivom *Gospoda u zelenome*, čiji je cilj slaviti najpoznatije vino regije: Verdicchio dei Castelli di Jesi.

Prije tri godine ovaj prestižni "veleposlanik" našeg teritorija, susreo se, u okviru manifestacije *TIPICITA'*, s podudarnim španjolskim vinom *Verdejom*; vinom iz vinograda sa suncem okupanih terena visoravni Mesete. 2005.g. pridružio im se i slovenski *Zelen a* za izdanja 2006.g. pristigao je portugalski *Vinho verde*. Ono što je prije samo tri godine izgledalo bizarno, pokazalo se kao pravi događaj koji privlači pozornost gourmets-a, stručnjaka za vino i stručnog tiska. Uspješni događaj koji se upravo zbog toga morao odvijati tamo gdje se Verdicchio proizvodi!

Uz ovakve pretpostavke, 2006.g. Pokrajina Ankona i Trgovačka komora Ankona odlučile su pokrenuti jedan projekt za marketinšku

promociju teritorija koji bi, zasnivajući se upravo na Verdicchium, mogao valorizirati sve enogastronomske i turističke resurse teritorija.

Prvi čin ove akcije ostvaren je u Valladolid-i (Španjolska) prigodom međunarodnog sajma *INTUR-X^a Feria Internacional del Turismo de Interior*, gdje je potpisana "deklaracija namjera" između talijanskih i španjolskih institucija u cilju osnivanja europske mreže koja bi povezivala sve regije u kojima se proizvode vina zelene nijanse.

Inicijativa je izazvala veliku pažnju talijanskog i inozemnog tiska. Tom prigodom, između ostaloga, gastronomski proizvodi i vina Pokrajine Ancona bili su ekskluzivni protagonisti za vrijeme cijelog mjeseca prosinca 2006.g. unutar prestižnog muzeja Museo Provincial del Vino di Peñafiel, zastupajući Italiju na VINUS MUNDI, inicijativi koja je rezervirana usporedbi nekih važnih svjetskih područja na kojima se proizvodi vino.

OSTVARENE ATTIVNOSTI

Iz ovakvih pretpostavki proizlazi program inicijativa koje su ostvarene u tijeku 2007. i 2008.g. na teritoriju pokrajine Ankona. Proučimo detaljno sadržaje svih inicijativa:

- **Tiskovna konferencija:** Projekt je predstavljen mass media-ima dana 12. travnja u Ankoni pri «Malom parlamentu» Trgovačke komore. Konferencija za tisak organizirana je u suradnji s uredom za tisak komore. Zastupnici Pokrajine Ankona i Trgovačke komore Ankona, zajedno sa sponzorom – Banca Popolare di Ancona – i projektantom, predstavili su tisku čitav proces koji je doveo do osnutka Mreže a predstavljene su i inicijative predviđene za nadolazeći vikend. Prethodno je pripremljen fascikl za tisak sa svom dokumentacijom koja se odnosi na projekt. Bili su nazočni predstavnici lokalnog tiska i regionalnih televizijskih kuća s kojima je već prethodno bila ugovorena suradnja.

- **Ceremonija osnutka Mreže:** dana 13. travnja 2007.g. u Zgradi Vlade Ankone održana je službena ceremonija osnutka **Europske Mreže teritorija proizvođača vina zelene nijanse**. Tom prigodom, zastupnici Pokrajine Ankona i Trgovačke komore Ankona potpisali su skupa sa zastupnicima istih institucija Valladolid-e dokument koji daje zakonsku moć osnutku Mreže. Ceremonija se odvila u dva čina koja su slijedila jedan za drugim; predstavljanje projekta i potpisivanje dokumenta. Susretom je koordinirao koordinator projekta Gdin. Angelo Serri koji je iznio motive projekta i predstavio potpisnike koji su potvrdili kako je osnovni cilj mreže: "... promovirati i davati podršku zajedničkim inicijativama vezano za programe unapređenja vinogradarstva i vinarstva, enogastronomije,

turizma i kulture njihovih teritorija”, kao što je i navedeno u jednoj od osnovnih točaka osnivačkog dokumenta. Nakon predstavljanja projekta, uslijedila je ceremonija potpisivanja osnivačkog spisa Mreže. Događaj je pratila brojna i kvalificirana publika sastavljena od novinara državnog i lokalnog tiska, ravnatelja javnih ustanova, djelatnika i tehničara iz područja vinogradarstva i vinarstva, opinion leaders-a.

- **Degustacija Verdicchia i Verdejo-a u kombinaciji s tipičnim proizvodima i hranom pokrajine Ancona:** nakon ceremonije osnutka mreže uslijedila je degustacija Verdicchia i Verdejo-a koji su bili ponuđeni u kombinaciji s nekim od tipičnih jela ovog teritorija. O degustaciji se pobrinuo hotelijerski institut “A. Panzini” iz Senigalie koji je osmislio brojne ponude, more i zemlja, gastronomske tradicije regije koji su bili predstavljeni u obliku *finger food*-a. Vina su nudili profesionalni sommelier-i A.I.S.-a (Talijanska Udruga Sommeliera).
- **Press tour:** od 13. do 15. travnja odabrana grupa novinara specijaliziranih za turizam i enogastronomiju, sudjelovala je na obrazovnom touru koji je organiziran povodom osnutka mreže. Osim što je prisustvovala ceremoniji potpisivanja dokumenta, ova skupina je posjetila i neke važne atrakcije teritorija pokrajine Ancona a tour je osim glavnog grada regije obuhvatio i Rivijeru Conero, spilje Frassassi, Muzej papira u Fabrijanu i Muzej harmonika u Castelfidardu. Tour je predviđao, između ostaloga, i *full immersion* na području Castelli di Jesi gdje je održan tehnički dio programa koji je uključivao posjet jednim podrumima i stručnu degustaciju vina zelene nijanse u regionalnoj enoteci Jesija. Izuzetno zanimljivi bili su tematski susreti za stolom koji su bili dio programa a zahvaljujući kojima se željelo pružiti uvid u gastronomsku ponudu teritorija i zanimljive kombinacije specijaliteta kuhinje ovog teritorija i Verdicchia.

Program je predviđao gala večeru u restoranu Fortino Napoleonico u Portonovu, "folklorni" ručak u centru mjesta Poggio San Marcello, večeru posvećenu gastronomiji unutrašnjosti pokrajine Ankona na seoskom turizmu "Il Gelso" u Fabrijanu i oproštajni ručak posvećen gastronomiji mora u trattoriji "De Sara" u Sirolu. Na touru je sudjelovalo ukupno dvanaest novinara koji su predstavljali prestižne naslovnice specijalizirane za područje turizma i enogastronomije. I španjolska delegacija, koju je činilo šest osoba, ravnatelja i tehničara, sudjelovala je na nekim etapama. Svi su sudionici bili zadovoljni ovom inicijativom.

- **Gala večera:** Svečana večera koja je održana u restoranu Fortino Napoleonico u Portonovu pod nazivom "U znaku zelene boje", zaslužuje posebnu pažnju pošto je to doista bila degustacija na visokoj razini koju je činila bogata ponuda chefa Paola Antinorija vezano za moguće kombinacije ovog vina s morskim specijalitetima, ponekad i neobične, te je predstavljala autentičnu smotru mogućnosti uporabe Verdicchia dei Castelli di Jesi. Gostima je pružena mogućnost da kušaju specijalitete i u kombinaciji sa španjolskim Verdejo-om. Na večeri su sudjelovali novinari sudionici toura, španjolski gosti, zastupnici Pokrajine Ankona i Trgovačke komore Ankona, sponzori iz Banco Popolare di Ancona kao i neki od predstavnika proizvođača Verdicchia.

Izložba-display o Verdicchii: Pokrajina Ankona i Trgovačka komora Ankona, nakon savjetovanja s direktorom Instituta regije Marche za Zaštitu, smatrali su za oportuno da vinima koja su dobila prestižna priznanja i, nadasve, vinima koja su 2007.g. nagrađena od strane gamberoRosso-Slowfood-a (Tri čaše) i AIS-a (5 grozdova) pruže priliku da zastupaju najbolje proizvode teritorija. To je bio jasan znak upućen proizvođačima kako bi ih se na taj način potaknulo u

nastojanju da postignu što veću kakvoću vina. Sukladno tom kriteriju, "nagrađena" poduzeća su zamoljena za suradnju a šest od njih poslalo je uzorke proizvoda koji su uporabljeni za aktivnosti kušanja predviđene programom kao i za realizaciju izložbe-display koja je pratila određene trenutke programa a između ostalih i degustaciju koja je bila organizirana u Prefekturi, gala večeru u restoranu Fortino Napoleonico i kompariranu degustaciju u regionalnoj enoteci u Jesiju. Izložba je upotpunjena odabranim španjolskim vinima za što su se pobrinuli partneri iz Valladolid-e.

- **Komparirana stručna degustacija:** organizirana u Regionalnoj enoteci u Jesiju u suradnji s ASSIVIP-om, degustacija koju je vodio predsjednik A.I.S.-a Marche, Otello Renzi, i njegov španjolski kolega, uzela je na razmatranje odabrana vina Verdicchio i Verdejo vrste: osnovna, reserva i vrhunsko. Na degustaciji je bila i selekcija dvije vrste slovenskog vina *Zelen* kojeg su poslali potencijalni slovenski partneri koji su, unatoč tome što nisu mogli osobno biti nazočni na ovom važnom susretu, smatrali za oportuno da njihova vina budu prisutna. Na degustaciju su bili nazočni i novinari predstavnici državnog tiska, određeni broj novinara lokalnih televizijskih kuća, direktor I.M.T.-a kao i zastupnici talijanskih i španjolskih ustanova uključenih u ovaj projekt.
- **Radni sastanak:** Prigodom etape u regionalnoj enoteci u Jesiju, zastupnici talijanskih i španjolskih institucija održali su radni susret u cilju razrade određenog broja prijedloga u svrhu razvoja mreže.
- **Sudjelovanje na manifestaciji Tipicita'** (8-10 ožujka 2007., Fermo):
 1. **tehnički radni sastanak** sa španjolskim, portugalskim i slovenskim delegacijama u svrhu širenja mreže;

2. **kick off sastanak** projekta AGRI.LA (vidi skedu) s delegacijom Deputacion de Valladolid uz prisustvo TV-e i specifične intervjuje vezano za projektne i redakcijske aktivnosti na lokalnim mrežama;
3. **tiskovna konferencija** vezano za projektne aktivnost u 2008.g. i moguće proširenje mreže na Sloveniju i Portugal;
4. **Happy hour Verdicchio:** aperitiv uz vina kombinirana s tipičnim proizvodima i intervjui s lokalnim televizijskim mrežama;
5. **Unakrsna profesionalna degustacija:** Verdicchio suočen s profesionalnim sommelier-ima i tiskom;

U okviru gore navedenih inicijativa, tvrtka zadužena za organizaciju, uz blisku i kontinuiranu suradnju s uredima Pokrajine Ankona i Trgovačke komore Ankona radila je i na realizaciji slijedećih akcija:

- organizacija i upravljanje svim pripremnim aktivnostima u cilju realizacije događaja s posebnim naglaskom na kontakte i veze sa španjolskim partnerima, organizaciju misije u Valladolid i izradu Protokola o suradnji;
- tehnička i logistička organizacija događaja za osnutak Europske mreže teritorija proizvođača vina zelene nijanse;
- tehnička i logistička organizacija degustacije vina Verdicchio i Verdejo u kombinaciji s tipičnim jelima regije Marche koja je održana u Prefekturi Ankone;
- izrada i dorada osnivačkog akta mreže;

- organizacija gala večere u restoranu Fortino Napoleonico;
- ugošćivanje partnera u projektu i novinara sudionika na touru;
- upravljanje odnosima s opskrbljivačima i lokalnim sudionicima uključenima u projekt (udruge, lokalne ustanove, proizvođači, tehničari, stručnjaci...);
- organizacija stručne degustacije vina Verdicchio, Verdejo i Zelen;
- konstantno održavanje kontakata s Diputacion de Valladolid i s ostalim inozemnim sudionicima u projektu;
- koordinacija Ureda za Tisak i Odnose s javnošću s posebnim naglaskom na odnose s lokalnim, državnim i stručnim informativnim sredstvima, ispunjanje priopćenja za tisak, suradnja na organizaciji tiskovne konferencije i predstavljanja;
- tehnička i logistička organizacija obrazovnog toura za predstavnike državnog tiska;
- tehnička i logistička organizacija posjeta španjolskih partnera;
- organizacija Izložbe-display;
- logistička organizacija sudjelovanja na manifestaciji Tipicita' 2008.

ANALIZA

Različite faze projekta, počevši od 2006.g. do konačnog osnutka i razvoja Mreže ostvarenog 2007-2008, potpuno su postigle zacrtane ciljeve pa je s toga inicijativa postigla uspjeh s više stajališta:

- **sposobnost stvaranja sustava:** kao što je izjavio i Predsjednik Trgovačke komore Ankona prigodom predstavljanja Mreže, prvi važni cilj postignut zahvaljujući ovom projektu jeste konstatacija da su svi subjekti koji na različite načine i u različitim ulogama rade na promociji teritorija i njegovih resursa, doista doprinijeli uspjehu akcije. Trgovačka komora Ankona i Pokrajina Ankona znale su kako razraditi zajedničku strategiju širokog spektra djelovanja i uključiti sve aktere lanca. Nije slučajnost da je jedna kreditna ustanova kao što je Banco Popolare di Ancona koja oduvijek s pažnjom prati i podupire inicijative u svrhu valorizacije teritorija, odlučila surađivati na realizaciji projekta, ne samo kao obični sponzor već u ulozi partnera u projektu. Potrebno je naglasiti da su i proizvođači aktivno sudjelovali u predloženim inicijativama zahvaljujući uključivanju najkvalificiranijih vinarskih poduzeća ovog teritorija koja su stavila na raspolaganje njihove proizvode kako bi se realizirale aktivnosti izlaganja i degustacije koje su predviđene programom, dajući isto tako i gadget-e za goste sudionike. Uz to i najkvalificiraniji stručnjaci ovog sektora dali su njihov doprinos s tehničkog stajališta; direktor I.M.T.-a, regionalni delegat A.I.S.-a i direktor ASSIVIP-a, svako sa svoga stajališta, pomogli su tvrtci zaduženoj za organizaciju pri osmišljavanju i realizaciji tehničkih i stručnih aktivnosti koje su bile dio programa. I na kraju, općinske uprave i odgovorni ljudi institucija čiji je posjet predstavljao dio tour-a (spilje Frassassi, Muzej papira u

Fabriajnu, Međunarodni muzej harmonike u Castelfidardu) konkretno su se založili i surađivali u svrhu što boljeg uspjeha toura te su iskazali izuzetno gostoprimstvo.

- **Marketing i promocija teritorija:** sigurno je da je ostvarena inicijativa predstavljala trenutak izuzetne uočljivosti za kvalificirane resurse našeg teritorija koji su na taj način dobili na raspolaganje privilegiranu pozornicu na državnoj i međunarodnoj razini. Prisutni novinari i gosti posjetili su neke od najzanimljivijih lokaliteta teritorija pokrajine s posebnim naglaskom na sektor vinogradarstva. Važni pokazatelj uočljivosti koju je teritorij dobio u komunikacijskim sredstvima na regionalnoj i državnoj razini jeste pregled tiska koji je poprimio dimenzije koje se teško susreću u drugim kontekstima ukoliko nije riječ o manifestacijama organiziranim na državnoj razini i s bitno značajnijim budžetima. I radio postaje i regionalne televizijske postaje posvetile su mnogo prostora inicijativi i pružili izuzetnu uočljivost ovom događaju. Posebice je RAI posvetio veliku pažnju manifestaciji u okviru regionalnog televizijskog programa a o inicijativi je bilo riječi čak i za vrijeme emisije **Eat parade**, enogastronomske rubrike dnevnika Tg2 koju vodi poznati novinar Bruno Gambacorta. I na kraju, značajno je i to da se jedan od novinara, sudionika na tour-u koji je ujedno i predsjednik enogastronomskog kluba Baccheide iz Milana već aktivirao kako bi predložio članovima njegovog kluba enogastronomski vikend u pokrajini Ancona.
- **Upravljanje troškovima:** s obzirom na dugogodišnje odnose koje tvrtka zadužena za organizaciju ima na ovom prostoru kao i na "pregovaranje" i senzibiliziranje koje je započeto još 2006.g. na ovom teritoriju, i sami opskrbljivači su se zainteresirali za inicijativu te su pružili njihove usluge po cijenama koje su često bile znatno niže od njihovih stvarnih vrijednost ili su ih, ponekad, pružali čak i

besplatno. To je omogućilo da organizacija dosegne visoku razinu unatoč raspoloživim sredstva.

- **Eurospki scenarij:** inicijativa je omogućila Pokrajini Ankoni da se projicira u srce vinogradarske Europe! Ono što je već nazvano "ugovor iz Ankone" doista otvara mogućnosti za važne međunarodne suradnje. Nije slučaj da je upravo sa španjolskim partnerima pokrenuta važna suradnja vezano za europsku inicijativu ruralnog razvoja. Projekt je između ostaloga u perfektnom skladu sa smjernicama Europske Unije vezano za jadransku i mediteransku euro regiju pošto se zasniva na suradnji i razmjeni iskustava među zemljama promotorima Mreže a u cilju zajedničkog rasta i napretka. To je projekt koji između ostaloga predviđa daljnje postepeno širenje suradnje i na druge europske zemlje proizvođače vina zelene nijanse kao što su Portugal i Slovenija.

PERSPEKTIVE

Imajući u vidu ostvarene rezultate opisane u prethodnom dijelu, bilo bi poželjno da ovaj vrijedni PROJEKT TERITORIJALNOG MARKETINGA europskog značaja, bude dodatno razvijen kako bi prenio pozitivne učinke i na teritorij i njegove najkvalificiranije resurse.

Zahvaljujući ovom projektu pokrajina Ankona a nadasve distrikt Castelli di Jesi imat će na raspolaganju privilegirani izložbeni prostor na državnoj i međunarodnoj razini. Zahvaljujući suradnji i razmjeni s drugim europskim regijama koordinacija započeta u Ankoni pruža mogućnosti, koje se nikako ne smije propustiti, za valorizaciju ne samo najkvalificiranijih proizvoda Verdicchia već i za sve ostale enogastronomske i turističke proizvode teritorija.

U stvarnosti, potpisivanjem dokumenta za osnutak **Europske mreže vina zelene nijanse**, Trgovačka komora i Pokrajina Ankona su ujedinjene u projektnoj aktivnosti koja je projicirala cijeli teritorij pokrajine u kontinentalni kontekst procesom u kojem su obje ustanove protagonisti u koordinaciji od međunarodnog značaja.

Interes koji su vezano za ovu inicijativu iskazale Slovenija i Portugal, predstavlja dodatni poticaj za promotore u daljnjem jačanju njihove uloge vođe projekta.

Projekt predviđa progresivno širenje mreže na druge europske zemlje proizvođače vina zelene nijanse s kojima će biti moguća razmjena znanja, zajedničkih promotivnih programa i akcija ko-marketinga.

Proizlazi da nije riječ o običnoj izjavi dobrih namjera već, kao što je naglasio i Predsjednik Pokrajine Ancona prigodom potpisivanja, pokretanje ove suradnje "...dobiva posebno na važnosti zbog činjenice da se ista pokreće istovremeno s proslavom pedesetogodišnjice Rimskog ugovora koji predstavlja temeljni trenutak na putu europske integracije.

Konstatacija da je suradnja uspostavljena s Valladolid-om, glavnim gradom Castille y Leona, najvećom europskom regijom (skoro deset puta većom od regije Marche) potvrđuje važnost pokrenutog projekta i daje jamstvo za nastavak predviđenih aktivnosti.

Za vrijeme održavanja ankonetanske inicijative sa španjolskim partnerom su predviđene brojne aktivnosti čiji je cilj jačanje pokrenute suradnje: organizaciju Kastiljskog gastronomskog tjedna i manifestacije *Vinus Mundi* na području pokrajine Ancona, pokretanje suradnje između Muzeja papira iz Fabriana i Muzeja knjige iz pokrajine Valladolid, razmjenu iskustava između španjolskog Muzeja kruha i manifestacije *Pane Nostrum* iz Senigalije, suradnju između Cammina del Santiago i Loreta kako bi se razvile sinergije na području vjerskog turizma.

Projekt s toga potencijalno može obuhvatiti nove i zanimljive horizonte i pokrenuti suradnje i na drugim područjima. Format ove manifestacije koja je postavljena na području pokrajine Ancona može između ostaloga i biti promijenjen i, uz prikladne izmjene, može prerasti u redovite susrete koji se mogu održavati godišnje kako bi se na taj način promovirala tipična gastronomija i enogastronomski turizam a sve zahvaljujući učinkovitom pokretaču, Verdicchio dei Castelli di Jesi.